

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-PT
Datum: 13. februar 2009.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija Iain Bonomy, predsjedavajući
sudija Christoph Flügge
sudija Michèle Picard

V. d. sekretara: g. John Hocking

Odluka od: 13. februara 2009.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG ZA ODOBRENJE ZA ULAGANJE
ŽALBE NA ODLUKU O ODGOVARAJUĆIM USLOVIMA**

Tužilaštvo:

g. Alan Tieger
g. Mark B. Harmon
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi:

Radovan Karadžić

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu za odobrenje za ulaganje žalbe na odluku o odgovarajućim uslovima", koji je optužen podnio 6. februara 2009. godine (dalje u tekstu: Zahtjev) i "Podnesku tužilaštva u vezi sa zahtjevom za odobrenje za ulaganje žalbe na odluku o odgovarajućim uslovima" od 12. februara 2009. godine (dalje u tekstu: Podnesak) i ovim donosi odluku u vezi s tim.

I. Kratak proceduralni kontekst

1. Dana 28. januara 2009. godine Pretresno vijeće je donijelo "Odluku po zahtjevu optuženog za odgovarajuće uslove i jednakost sredstava: pravni saradnici" (dalje u tekstu: Odluka), kojom je odbilo zahtjev optuženog¹ u kojem on traži, prvo, da se sekretaru naloži da odobri i, shodno tome, odredi naknade visokokvalifikovanim pravnim saradnicima koji će pomagati u pripremi njegove odbrane; i, drugo, sudsko preispitivanje kako sistema Sekretarijata za utvrđivanje takve naknade,² tako i odluku koju je sekretar Suda donio na osnovu tih smjernica u odnosu na optuženog.³ U Odluci, Pretresno vijeće je zaključilo da preispitivanje cijelokupnog Sistema za utvrđivanje naknada za rad nije opravdano i da sekretar, pri donošenju Odluke o naknadama, nije primenio niži kriterijum za donošenje ispravne administrativne odluke od onog koji je utvrdilo Žalbeno vijeće u predmetu *Tužilac protiv Kvočke i drugih*.⁴ Pri donošenju Odluke, Pretresno vijeće je takođe uzelo u obzir da Odluka o naknadama neće ugroziti pravo optuženog na pravično suđenje na osnovu člana 21(4) Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut) i smjernice koje je dalo Žalbeno vijeće u predmetu

¹ Zahtjev za odgovarajuće uslove i jednakost sredstava: pravni saradnici, 25. novembar 2008. godine.

² Vidi Sistem Sekretarijata za utvrđivanje naknada osoba koje saraduju sa optuženim slabog imovnog stanja koji se sâm zastupa, 28. septembar 2007. godine (dalje u tekstu: Sistem za utvrđivanje naknada za rad).

³ Odluka sekretara Suda o dodijeli pravnih saradnika optuženom i o uslovima nadoknade koja će im se isplaćivati u skladu sa Sistemom za utvrđivanje naknada za rad, koja je optuženom prenesena u pismu šefa Službe za pravnu pomoć i pitanja pritvora od 16. oktobra 2008. godine (dalje u tekstu: Odluka o naknadama); vidi Odluka, par. 2.

⁴ Odluka, par. 27, 28, 37; vidi *Tužilac protiv Kvočke i drugih*, predmet br. IT-98-30/I-A, Odluka po preispitivanju odluke sekretara o prestanku pružanja pravne pomoći Zoranu Žigiću, 7. februar 2003., par. 13.

Tužilac protiv Krajišnika.⁵ S tom odlukom optuženi je upoznat na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku (dalje u tekstu (B/H/S) 5. februara 2009. godine.

II. Podnesci

2. U Zahtjevu, optuženi, na osnovu pravila 73(B) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu Pravilnik), traži odobrenje za ulaganje interlokutorne žalbe na Odluku. Optuženi tvrdi da ga Odluka lišava 'relevantnih pravnih konsultacija' s iskusnim advokatima ... koji ne mogu priuštiti da rade na predmetu [optuženog] po tarifi pomoćnog osoblja, niti se to od njih može očekivati".⁶ Optuženi tvrdi da će takvo lišavanje "umanjiti njegove mogućnosti da ima pravično suđenje", budući da će "znatno uticati na njegovu mogućnost da osporava pravna pitanja ..., da se priprema za unakrsno ispitivanje svedoka visokog ranga i da usredsredi svoju odbranu na pitanja koja bi mu iskusni savetnik pomogao da identifikuje i pobije".⁷ Optuženi tvrdi da član 21(4) Statuta predviđa vezu "između odgovarajućeg zastupanja i pravičnog vođenja postupka".⁸ Optuženi tvrdi da se u Odluci ocenjuje da li se sredstvima za pomoć u odbrani koja je odredio sekretar suda ugrožava pravo na pravično suđenje, te da ona stoga "nesumnjivo obuhvata pitanje koje je blisko povezano s pravičnim vođenjem postupka".⁹ Optuženi takođe tvrdi da će "bez naknade za kvalitetnu pravnu pomoć koju traži" biti "odgađanja njegove pripreme za suđenje i mogućnosti da reaguje na događaje u toku suđenja" i da "neće biti moguće sastati se sa [s]vedocima, podnesci mogu ostati bez odgovora, dokazi će ostati neotkriveni, i datumi suđenja će se pomjerati".¹⁰

3. Optuženi, pored toga, tvrdi da, "ako se u žalbi na konačnu presudu zaključi da je Pretresno vijeće pogriješilo u svojoj odluci, šteta nanesena pravu optuženog na pravično suđenje bila bi nepopravljiva".¹¹ Optuženi stoji na stanovištu da je, s obzirom na to da je to pitanje povezano s odlukom Žalbenog vijeća u predmetu *Tužilac protiv Krajišnika*, Žalbeno

⁵ Vidi *Tužilac protiv Krajišnika*, predmet br. IT-00-39-A, Odluka po Krajišnikovom zahtjevu i po zahtjevu tužilaštva, 11. septembar 2007. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu Krajišnik), par. 41-42.

⁶ Zahtjev, par. 5.

⁷ Zahtjev, par. 6.

⁸ Zahtjev, par. 7.

⁹ Zahtjev, par. 8.

¹⁰ Zahtjev, par. 9.

¹¹ Zahtjev, par. 11.

vijeće u najboljoj poziciji da obezbijedi da se predmet vodi na valjanoj pravnoj osnovi i da bi se "postupak suštinski pospješio ako bi se to tumačenje dobilo prije suđenja, a ne poslije njega".¹² Optuženi tvrdi da je u drugim predmetima zaključeno da slična pitanja ispunjavaju kriterijum za davanje odobrenja.¹³

4. Tužilaštvo u Podnesku navodi da ne želi da zauzima stav o opravdanosti Zahtjeva.¹⁴ Međutim, ono konstatuje da optuženi, da bi dobio odobrenje, mora "navesti grešku u Odluci Pretresnog vijeća", a da on to nije učinio.¹⁵ Tužilaštvo tvrdi da je osnov za Zahtjev tvrdnja optuženog da je Pretresno vijeće "odbacilo [njegovu] tvrdnju da je sekretar Suda pogrešno protumačio i primijenio" Odluku u predmetu *Krajišnik*.¹⁶ Tužilaštvo navodi da je Pretresno vijeće pri donošenju Odluke uzelo u obzir razne faktore i da je njegov pristup "u skladu s načelima koja određuju obim preispitivanja administrativne odluke od strane Suda, koja je utvrdilo Žalbeno vijeće u predmetu *Tužilac protiv Kvočka*".¹⁷ Tužilaštvo tvrdi da "[o]ptuženi ne sugerše da se Pretresno vijeće nije pridržavalo kriterijuma postavljenog u predmetu *Kvočka*"; "[o]n, u stvari, traži ponovno razmatranje svog zahtjeva pred Žalbenim vijećem jer se ne slaže s tim kako je Pretresno vijeće protumačilo Odluku u predmetu *Krajišnik*" i navodi da to nije svrha daljeg preispitivanja u žalbenom postupku.¹⁸

III. Mjerodavno pravo

5. Prema Pravilniku, na odluke o svim podnescima koji nisu preliminarni interlokutorna žalba može se uložiti samo uz odobrenje pretresnog vijeća.¹⁹ Pravilo 73 uređuje primjenu diskrecionog prava vijeća da odobri ulaganje interlokutorne žalbe.²⁰ Pravilo 73(B) iziskuje da, prije no što pretresno vijeće može donijeti odluku kojom odobrava ulaganje interlokutorne žalbe, moraju biti ispunjena dva kriterijuma: (a) ako se odluka tiče pitanja koje bi u znatnoj

¹² Zahtjev, par. 10-11.

¹³ Zahtjev, par. 12-16.

¹⁴ Podnesak, par. 1.

¹⁵ Podnesak, par. 1.

¹⁶ Podnesak, par. 2.

¹⁷ Podnesak, par. 2.

¹⁸ Podnesak, par. 3.

¹⁹ Pravilo 73(B).

²⁰ *Tužilac protiv Strugara*, predmet br. IT-01-42-T, Odluka po zahtevu odbrane za izdavanje potvrde, 17. jun 2004. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Strugar*), par. 2.

mjeri uticalo na pravično i ekpeditivno vodenje postupka ili ishod suđenja, te (b) ako bi, po mišljenju pretresnog vijeća, promptno rješenje Žalbenog vijeća moglo suštinski pospješiti postupak.²¹

6. Ovo Pretresno vijeće je ranije stalo na stanovište da "čak i u slučajevima kada se pokreću značajna pravna pitanja, [...], pravni učinak pravila 73(B) je takav da zabranjuje davanje potvrde ako strana u postupku koja je traži ne dokaže da su ispunjena oba kriterijuma";²² osim toga, druga pretresna vijeća su bila mišljenja da "čak i ako su oba kriterijuma iz pravila 73 (B) ispunjena, pretresno vijeće može po svom nahođenju uskratiti odobrenje".²³ Zahtjev za odobrenje "nema nikakve veze s tim da li je odluka doneta po pravilnom osnovu ili ne. To je predmet žalbe, i to bilo interlokutorne žalbe bilo žalbe koja se ulaže nakon izricanja konačne presude. Pravilo 73 (B) tiče se ispunjavanja dva kriterijuma, nakon čega Pretresno veće može odlučiti da odobri podnošenje interlokutorne žalbe".²⁴

IV. Diskusija

7. Iako Pretresno veće koje tužilaštvo navodi u svom podnesku jeste 2003. godine tražilo da podnosilac zahtjeva precizira "grešku" u pobijanoj odluci kako bi opravdao zahtjev za odobrenje,²⁵ ovo Pretresno vijeće stoji na stanovištu da kriterijum iz pravila 73(B) ne

²¹ *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, Odluka po Lukićevom zahtevu za preispitivanje odluke Pretresnog veća po zahtevu za uvrštavanje u spis dokumenata direktno u sudnici i Odluka po zahtevu odbrane za produženje roka za ulaganje završnih pretresnih podnesaka, 2. jul 2008. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Lukić*), par. 42; *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-PT, Odluka po zahtevu tužilaštva za odobrenje za ulaganje žalbe na odluku po preliminarnim podnescima Vladimira Lazarevića i Srećana Lukića u vezi s formom Optužnice, 19. avgust 2005., str. 3; *Tužilac protiv Miloševića*, predmet br. IT-02-54-T Odluka po zahtevu optužbe za odobrenje za ulaganje žalbe na odluku Pretresnog veća po zahtevu tužilaštva za postupak *voir dire*, 20. jun 2005. dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Milošević*), par. 2; *Tužilac protiv Halilovića*, predmet br. IT-01-48-PT, Odluka po zahtjevu tužilaštva za potvrdu radi ulaganja interlokutorne žalbe na "Odluku po zahtjevu tužioca da se odobri izmjena optužnice", 12. januar 2005. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Halilović*), str. 1.

²² Odluka u predmetu *Halilović*, str. 1.

²³ *Tužilac protiv Tolimira*, predmet br. IT-05-88/2-PT, Odluka po zahtjevu za odobrenje za ulaganje žalbe na usmenu odluku od 11. decembra, 15. januar 2008., par. 4; Odluka u predmetu *Strugar*, par. 2; *Tužilac protiv Popovića*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po zahtevu odbrane za odobrenje za ulaganje žalbe na odluku o uvrštavanju u spis izjava svedoka PW-104, 25. april 2001., str. 1.

²⁴ Odluka u predmetu *Lukić*, par. 42, Odluka u predmetu *Milošević*, par. 4.

²⁵ *Tužilac protiv Strugara*, predmet br. IT-01-42-PT, Odluka po zahtevu odbrane za davanje potvrde radi ulaganja žalbe na odluku Pretresnog veća od 26. novembra 2003. o zahtevu tužioca za odvojeno suđenje i nalog o zakazivanju pretpretresne konferencije i početka suđenja Pavlu Strugaru, 12. decembar 2003, par. 6. Drugi izvori koje tužilaštvo navodi ne potkrepljuju taj zaključak: vidi *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet

iziksuje navođenje takve greške. Niti se odlukom o odobrenju traži da Pretresno vijeće izvrši sudsko preispitivanje svoje prvobitne odluke, kako se izgleda sugerije u Podnesku tužilaštva. I u Pravilniku i u relevantnoj praksi navodi se da je kriterijum predviđen pravilom 73(B) isključivi osnov za davanje odobrenja za ulaganje interlokutorne žalbe.²⁶, Pri utvrđivanju da li je davanje odobrenja opravdano, Pretresno vijeće će stoga ispitati samo dva elementa tog kriterijuma.

8. Pretresno vijeće prihvata da je pitanje zakonitosti obima naknade koja se odobrava pravnim saradnicima optuženog koji se zastupa sam takvo da može značajno uticati na pravičnost suđenja optuženom. Pretresno vijeće smatra da bi razrješenje tog pitanja od strane Žalbenog vijeća u ovoj fazi suštinski pospješilo ovaj postupak. Pretresno vijeće zaključuje da je ispunjen pravni kriterijum za davanje odobrenja za ulaganje interlokutorne žalbe i upotrebiće svoje diskreciono pravo da odobri Zahtjev.

V. Dispozitiv

9. Shodno tome, Pretresno vijeće, na osnovu pravila 54 i 73(B) Pravilnika, ovim **ODOBRAVA** Zahtjev.

br. IT-04-74-PT, Odluka po zahtjevu Milivoja Petkovića za odobrenje za ulaganje žalbe na odluku po podnescima zbog navodnih nedostataka u formi Optužnice, 19. septembar 2005, u kojem se odbrana žalila na pravne i činjenične greške u pobijanoj odluci, ali je zahtjev odbijen uz obrazloženje da ne ispunjava kriterijum za davanje odobrenja predviđen Pravilnikom; vidi i *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-99-37-AR73, IT-01-50-AR73, IT-01-51-AR73, Obrazloženje odluke po interlokutornoj žalbi tužioca na odbijanje zahteva za spajanje postupka, 18. april 2002. godine, par. 5, gdje je Žalbeno vijeće zaključilo da, u slučaju kada je pobijana odluka donesena na osnovu primjene diskrecionog prava Pretresnog vijeća i nakon što je dato odobrenje za ulaganje žalbe, žalilac mora navesti "primjetnu grešku" u svojim podnescima Žalbenom vijeću.

²⁶ Vidi *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Odluka po zahtjevu tužilaštva da mu se odobri ulaganje žalbe na odluku od 25. maja 2006. o imenovanju Orsata Miljenića za subranioca bez naknade od strane glavnog branioca u odbrani optuženog Petkovića, 23. jun 2006, str. 3 (Pravilo 73(B) Pravilnika propisuje da pretresno vijeće može dati odobrenje za ulaganje interlokutorne žalbe samo ako se uvjerilo da "postoje oba uslova za primjenu koja su propisana" tim pravilom); Odluka u predmetu *Halilović*, str. 1. ("[P]ravilo 73(B) predviđa da se, kako bi Pretresno vijeće moglo izdati potvrdu za ulaganje interlokutorne žalbe na neku odluku, moraju ispuniti [...] dva kriterija."); Odluka u predmetu *Strugar*, par. 2 ("Pravilo 73

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se mjerodavnim smatra tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija Iain Bonomy,
predsjedavajući

Dana 13. februara 2009.
U Haagu,
Nizozemska

Pravilnika o postupku i dokazima uređuje diskreciona ovlaštenja pretresnog veća prilikom izdavanja potvrde u svrhu ulaganja interlokutorne žalbe.")